

ชีวิตดูจไม่ใกล้ฝั่ง

ความเพียรควรทำในวันนี้

ใครเลยจะรู้ว่า ความตายจักมีในวันพรุ่งนี้

เพราะการผัดผ่อนกับพญามัจจุราชผู้มีเสนาใหญ่ย่อมไม่มี

ชีวิตจริงไม่ใกล้ฝั่ง

๕๔

ยามใดที่บุคคลทั้งหลายละเลยการฟังธรรม ยามนั้นเขาย่อมเสียโอกาสที่จะได้สัมผัสกับอมตธรรมอันทรงคุณค่า ทุกวันนี้มนุษย์ยังหลับนอนอยู่ ไม่รู้ว่าเกิดมาทำไม อะไรคือเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต เมื่อไม่ได้ฟังธรรมของพระลัทธิมาลัมพุทธเจ้า ชีวิตจึงต้องเวียนวนอยู่ในกระแสแห่งความทุกข์ระทม หากจะมีความสุขบ้าง ก็เพียงเล็กน้อยหรือชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้นเหมือนหลับแล้วฝันไป ครั้นตื่นขึ้นมาก็ยังพบกับความทุกข์อยู่เหมือนเดิม ชีวิตจึงเหมือนถูกตรึงด้วยเครื่องพันธนาการ ยากจะสลัดออกได้ ต่อเมื่อมีโอกาสได้ฟังพระสัทธรรม จึงจะเข้าใจความเป็นจริงของชีวิต และสามารถสร้างคุณค่าให้แก่ชีวิตได้อย่างแท้จริง

พระลัทธิมาลัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ภัทเทกรัตตสูตร ว่า

“อชเชว กิจจมาตปปี โก ชญญา มรณํ สุเว
น ทิ โน สงฺครนฺเตน มหาเสเนน มจฺจุนา

ความเพียร ควรทำในวันนี้ ใครเลยจะรู้ว่า ความตายจักมีในวันพรุ่งนี้ เพราะการผัดเพี้ยนกับพญามัจจุราชผู้มีเสนาใหญ่ย่อมไม่มี”

ปัจจุบัน มนุษย์น้อยคนนักที่จะนึกถึงความตาย คนส่วนมากจะคิดแต่เรื่องการทำมาหากิน คิดว่าวันนี้ หรือวันข้างหน้า

ชีวิตดูจไม่ใกล้ฝั่ง

๕๕

จะแสวงหาทรัพย์มาเลี้ยงตัวเอง เลี้ยงครอบครัว ทำให้ประมาท
ในชีวิต ละเลยต่อการสร้างบุญบารมี อันเป็นงานหลัก งานที่แท้
จริงของชีวิต การแสวงหาทรัพย์ภายนอกนั้นเป็นเพียงงานรอง
เพื่อให้เราสามารถดำรงชีวิตอยู่เพื่อจะได้ทำงานหลักต่อไปเท่านั้น

การมีชีวิตอยู่เพื่ออะไรนั้น เป็นสิ่งที่เราต้องทำความเข้าใจ
เข้าใจให้ดี เราจะได้ไม่ประมาท เพราะในที่สุดจะต้องตายกันทุก
คน หากมีสติระลึกเสมอว่า ชีวิตของเราดูจไม่ใกล้ฝั่ง ไม่รู้จะล้ม
ในวันใด เวลาของชีวิตที่เหลืออยู่ จึงควรเร่งสร้างความดี
ทำงานไปด้วย สร้างบุญไปด้วย ชีวิตจะได้ปลอดภัย อันที่จริง
เราไม่อาจรู้ได้ว่า เราจะมีชีวิตอยู่ยืนยาวแค่ไหน ความตายเป็น
สิ่งที่ยากจะกำหนด ดีที่สุด คือ เราควรรีบทำความดีตั้งแต่วันนี้

*ในสมัยพุทธกาล มีพ่อค้าท่านหนึ่ง มีอาชีพค้าขายผ้า
หลากหลายชนิดด้วยกัน วันหนึ่ง ขณะที่กำลังบรรทุกผ้าเต็มเกวียน
๕๐๐ เล่ม เดินทางจากเมืองพาราณสี ไปยังเมืองสาวัตถี เพื่อ
ทำการค้าตามปกติ ครั้นเดินทางมาจนถึงแม่น้ำสายหนึ่ง
พ่อค้าได้สั่งให้ลูกน้องพักเกวียน คิณนั้นเกิดฝนตกหนัก จน
กระทั้งน้ำล้นตลิ่ง พ่อค้าจึงคิดว่า “เราเองก็เดินทางมาไกล
ถ้าเดินทางต่อก็จะเสียเวลา ควรทำการค้าที่นี้ให้แล้วเสร็จตลอด

ชีวิตจริงไม่โกหก

๕๖

ทั้งฤดูฝน ฤดูร้อน และฤดูหนาวดีกว่า”

ขณะเดียวกันนั่นเอง พระศาสดาได้เสด็จผ่านมาเพื่อจะอนุเคราะห์ ทรงเยี่ยมพระโอรส พระอานนท์จึงทูลถามถึงเหตุนั้น พระศาสดาตรัสว่า “อานนท์ เธอเห็นพ่อค้าผู้มีทรัพย์คนนั้นหรือไม่” พระอานนท์ทูลตอบว่า “เห็นพระเจ้าข้า” พระศาสดาตรัสต่อไปว่า “พ่อค้านั้นไม่รู้ว่า อันตรายของชีวิตจักเกิดขึ้นแก่ตัวเขา ยังมีความคิดจะอยู่ที่นี้ตลอดปี เพื่อค้าขาย” พระอานนท์ทูลถามว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อันตรายจักมีแก่เขาหรือ” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ใช่แล้ว อานนท์ พ่อค้านั้นจะมีชีวิตอยู่อีกเพียง ๗ วันเท่านั้น”

พระอานนท์จึงทูลขออนุญาตเพื่อไปบอกพ่อค้า ด้วยการไปบิณฑบาต พ่อค้าได้ถวายอาหารแต่พระเถระ พระอานนท์จึงถือโอกาสสนทนากับพ่อค้า โดยถามว่า “ท่านจะอยู่ที่นี้นานไหม” พ่อค้าตอบว่า “กระผมเดินทางมาไกล ถ้าจะเดินทางต่อไปอีก ก็กลัวจะเสียเวลาเสียงาน จึงตั้งใจจะอยู่ขายสินค้าที่นี่ตลอดปี” พระอานนท์กล่าวต่อว่า “อุบาสก อันตรายของชีวิตรู้ได้ยาก ทำไมท่านมัวประมาทในชีวิตเล่า” “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อันตรายอะไรหรือ จักมีแก่กระผม” “อุบาสก ท่านจะมีชีวิตอยู่อีกเพียง ๗ วันเท่านั้น”

ชีวิตดูจะไม่ใกล้ฝั่ง

๕๓

พ่อค้าได้ฟังดังนั้นรู้สึกสลดใจ จึงตั้งใจว่า เวลาที่เหลืออยู่จะต้องรีบทำความดี เพราะชีวิตตนดูจะไม่ใกล้ฝั่งแล้ว จึงตั้งใจถวายสังฆทานมีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระมุขตลอด ๗ วัน ในวันที่ ๗ พระศาสดาได้ประทานโอวาทว่า “ดูก่อนอุบาสก ธรรมดาบัณฑิตไม่ควรประมาท อย่าคิดว่าเราจะอยู่ที่นี้ ประกอบการทำงานตลอดฤดูทั้งสาม ควรคิดถึงความตายบ้าง” ทรงสอนไม่ให้ประมาทในชีวิต ครั้นจบพระธรรมเทศนา พ่อค้าก็มีดวงตาเห็นธรรม เข้าถึงธรรมกายพระโสดาบัน เมื่อพระศาสดาเสด็จกลับ พ่อค้าเดินตามไปส่งพระพุทธรองค์ และหมู่ภิกษุสงฆ์ ทันทีที่กลับมาถึงที่พัก เขาเกิดปวดศีรษะกระแทกหัว จึงนอนพัก และสิ้นชีวิตวันนั้นเอง ด้วยอานิสงส์แห่งบุญที่ได้ตั้งใจทำในช่วงนั้นปลายชีวิตตลอด ๗ วัน ประกอบกับมีดวงตาเห็นธรรม จึงได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิต

พวกเราควรจะได้ข้อคิดว่า ชีวิตดูจะไม่ใกล้ฝั่ง ชีวิตเราใกล้ความตายทุกขณะ จะกำหนดวัน เวลา สถานที่ตายไม่ได้ เหมือนต้นไม้ที่ริมตลิ่ง ซึ่งจะถูกระแสน้ำเซาะให้พังลงไป ชีวิตของเราก็เช่นเดียวกัน ย่อมถูกระแสน้ำแห่งความชรา ความเจ็บ ความตาย ทำให้เสื่อมและดับไปได้ทุกเมื่อ บุคคลใดไม่ประมาท ในการดำเนินชีวิต หมั่นตักเตือนตัวเองอยู่เสมอ และรีบเร่งทำความเพียร ชีวิตของเขาจะปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

ชีวิตดูจไม่ไกลฝั่ง

๕๘

อย่างแน่นอน

นอกจากนี้เราควรพิจารณาว่า สิ่งทั้งหลายเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ไม่ควรยึดมั่นถือมั่น อีกทั้งยังต้องหมั่นพิจารณาบ่อยๆ เพื่อจะได้ไม่ลืม จะได้ไม่หลงเพลิดเพลิน ไม่ไปหมกมุ่นพัวพันกับสิ่งเหล่านั้น อันจะเป็นเหตุให้เราห่างจากการเข้าถึงธรรมกาย ยิ่งห่างจากธรรมกายซึ่งเป็นต้นแหล่งกำเนิดของความสุขอันเป็นอมตะ ความทุกข์จะยิ่งได้โอกาสพรั่งพรูเข้ามาสู่กายและใจของเรา

ในขณะที่เรากำลังปฏิบัติธรรมอยู่นี้ เราจะต้องพิจารณาว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา แม้แต่ร่างกายของเราก็เปลี่ยนแปลงเรื่อยมา ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาเป็นจุดเล็กๆ เจริญเติบโตด้วยอาหารของมารดา จนกระทั่งลืมหามาตุโลก และก็เจริญเติบโตเรื่อยมา ไม่มีคงที่เลย เปลี่ยนเรื่อยมาตามลำดับ สู้วัยหนุ่มวัยสาว วัยกลางคน วัยชรา จนกระทั่งสู่เชิงตะกอนในที่สุด

เพราะฉะนั้น ร่างกายของเราจึงเป็นแต่เพียงเครื่องอาศัย เหมือนบ้านเรือนที่อาศัยอยู่ชั่วคราวชั่วคราวเท่านั้น ในที่สุดมันก็ต้องผุพังลง ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จะเป็นที่พักที่แท้จริงไม่ได้ สิ่งที่จะเป็นสรณะ เป็นที่พักที่ระลึกร้อนสูงที่สุดได้นั้น จะ

ชีวิตดูจไม่ใกล้ฝั่ง

๕๕

ต้องคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง และก่อให้เกิดความสุขตลอดกาล คือ
เป็นนิจจัง เป็นสุขัง เป็นอัตตานั่นเอง

พระพุทธเจ้าได้ทรงพิสูจน์แล้วว่า ธรรมกายนั้นแหละ
เป็นนิจจัง เป็นสุขัง เป็นอัตตา เป็นสภาวะ เป็นที่พึ่งที่ระลึกที่แท้
จริง การที่จะเข้าถึงสภาวะนี้จะต้องเอาตัวเรานี้ เอากายนี้ ลงมือ
ฝึกฝนปฏิบัติ รู้จักพึ่งตัวเอง ทำความเพียรโดยการฝึกใจหยุดนิ่ง
ไม่ใช่ไปอ่อนวอน สวมนนต์ขอ หรือไปอ่อนวอนจตุรปูชาตาม
จอมปลวกบ้าง เจ้าทรงผีสิงผู้วิเศษบ้าง เพื่อจะให้เข้าถึงสภาวะที่
พึ่งที่ระลึก อย่างนั้นเข้าถึงไม่ได้ ต้องอาศัยตัวของเราเท่านั้น
การมีสัมมาวายามะ คือ มีความเพียรชอบ เพียรทำให้หยุดให้
นิ่ง จะทำให้เราเข้าถึงสิ่งที่เป็นนิจจัง เป็นสุขัง เป็นอัตตา และ
จะมีความสุขอย่างไร้ขอบเขต ทั้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย

ความเพียรชอบ คือ มีความเพียรในการทำใจหยุดนิ่งที่
ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เช่นนี้จึงจะได้ชื่อว่าไม่ประมาทในชีวิต
ถือเป็นความเพียรเพื่อความหลุดพ้น ความเพียรของพระอรียเจ้า
เพียรทำให้หยุดในหยุดเข้าไปเรื่อยๆ หยุดโดยไม่ต้องยั้ง หยุด
อย่างไม่มีถอนถอย หยุดตลอดเวลา หยุดทุกอนุนิภาว ทำใจ
หยุดอย่างนี้ แม้พญามัจจุราชก็ย่อท้อ มัจจุราชมองไม่เห็นผู้ที่ใจ
หยุดอย่างแท้จริง ดังนั้น ใจหยุดนิ่ง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ชีวิตดูจไม่ไกลฝั่ง

๖๐

เพียรหยุดต่อไปเถิด จะเกิดผล ไม่ช้าเราจะได้บรรลุธรรมไปตามลำดับ

ขอให้ทุกคนจงจำไว้เสมอว่า สิ่งที่เราจะสูญเสียไปไม่ได้
อีกแล้ว คือ เวลา เพราะเวลาที่ผ่านไปนั้น ได้ดึงเอาความแข็งแรง
ความสดชื่นของร่างกายเราไปด้วย เราควรสงวนเวลาสำหรับ
ชีวิตของเราเพื่อประพาสธรรม ฝึกใจให้หยุด ให้นิ่ง ให้เข้าถึงที่
พึงที่ระลึกภายในให้ได้ ให้คิดกันอย่างนี้ทุกวัน

